

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมการกระทำแก่วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญหรือกระทำการอันไม่สมควรอย่างยิ่งต่อวัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนา หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ หรือเหยียดหยามศาสนานั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการแต่งกายเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ในศาสนาใด ไปแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดต่อตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการใดให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนา (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญาที่บัญญัติความผิดเกี่ยวกับศาสนายังไม่ครอบคลุมการกระทำของบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนา ล้อเลียนหรือดูหมิ่นศาสนา โดยทำให้ปรากฏไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ เช่น ภาพวาดศิลปะ ภาพยนตร์ เพลง หรือเกมออนไลน์ ตลอดจนการแต่งกายเลียนแบบพระสงฆ์ นักพรต หรือนักบวช เพื่อให้บุคคลเข้าใจผิด และส่วนใหญ่เป็นการกระทำโดยมีเจตนาให้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่มีขอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองศาสนาและความรู้สึกของภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวชไม่ว่าศาสนาใด ตลอดจนประชาชนผู้นับถือศาสนาทุกศาสนาโดยเท่าเทียมกัน อันเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้ที่มีความศรัทธาไม่ให้ผู้ใดกระทำการเหยียดหยามต่อศาสนา ประกอบกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๗ กำหนดให้รัฐต้องพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขโดยข้อ ๖ แห่งคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ แก่วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญหรือกระทำการอันไม่สมควรอย่างยิ่งต่อวัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนา หรือกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ หรือเหยียดหยามศาสนานั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปีหรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๐๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“ถ้าการกระทำผิดตามวรรคก่อน เป็นการกระทำให้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดต่อตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการใดให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนา ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ตารางที่มาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ และเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

ประมวลกฎหมายอาญา	เนื้อหา	ที่มา/เหตุผล
	<p>ร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	
	<p>โดยที่ เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา</p>	
	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	
	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	
<p>มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ แก่วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของ หมู่ชนใด อันเป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น ต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวล กฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขโดยข้อ ๖ แห่งคำสั่งคณะปฏิรูป การปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน</p> <p>“มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ แก่วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่นทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ หรือกระทำการอันไม่สมควรอย่างยิ่งต่อวัตถุหรือสถานอัน</p>	<p>เพื่อให้ครอบคลุมการกระทำของบุคคลที่ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อศาสนา</p>

ประมวลกฎหมายอาญา	เนื้อหา	ที่มา/เหตุผล
สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	เป็นที่เคารพในทางศาสนา หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ หรือเหยียดหยามศาสนานั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปีหรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”	
มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวชในศาสนาใดโดยมิชอบ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ “ ฯลฯ ”	มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๐๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๘ “ ฯลฯ ” “ถ้าการกระทำผิดตามวรรคก่อน เป็นการกระทำเพื่อให้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดต่อตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการใดให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนา ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”	เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้มีการแต่งกายเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช และไปกระทำความผิดอื่น
	มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	

ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ และเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

๑. สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

๑.๑ การล้อเลียนหรือดูหมิ่นศาสนา

ปัจจุบันพบว่ามีกรกระทำจากบุคคลที่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับศาสนา ทั้งด้านการแต่งกายที่ไม่เหมาะสม ภาพวาดศิลปะ ภาพยนตร์ เพลง และเกมออนไลน์ ที่ล้อเลียนดูหมิ่นศาสนา อยู่บ่อยครั้ง อาทิ กรณีนักศึกษาวาดภาพพระพุทธรูปที่มีลักษณะคล้ายอุตุตราแมน กรณีที่มีการนำพระพุทธรูป ไปประดิษฐานไว้ในห้องน้ำของสถานบันเทิง กรณีการทำขนมอาลัว และขนมเค้กลักษณะคล้ายคลึงกับ พิมพ์พระเครื่อง การสร้างภาพยนตร์เรื่องอาบัติ การเผยแพร่และจำหน่ายเกมส์ Fight of Gods การแข่งขัน เกมส์ E-sport การเผยแพร่เพลงนะโม เป็นต้น ส่งผลให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนาเป็นอย่างมาก ซึ่งประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๖ ฐานความผิดอันเป็นการเหยียดหยามศาสนา แม้ว่าจะกำหนดบทลงโทษตัวบุคคล ที่กระทำการเหยียดหยามศาสนา แต่ที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาเคยมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำบางอย่างไม่ถึง เป็นการเหยียดหยามศาสนา แต่เป็น “การกระทำที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง” ดังนั้น จึงมีการกระทำที่ส่งผลให้เกิด ความเสื่อมเสียต่อศาสนาแต่ไม่เข้าองค์ประกอบของมาตรา ๒๐๖ ซึ่งไม่สามารถป้องปรามการกระทำความผิด ในลักษณะดังกล่าวได้

๑.๒ การแต่งกายเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

ปัจจุบันมีบุคคลหรือกลุ่มคนที่แต่งกายเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช เพื่อให้ บุคคลเข้าใจผิด และส่วนใหญ่เป็นการกระทำโดยมีเจตนาให้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร เงิน หรือสิทธิประโยชน์ต่างๆ ซึ่งอาจเป็นการเข้าข่ายฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๒ (๑) แต่เนื่องจากเป็นความผิดส่วนตัวจะต้องมีผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ จึงจะสามารถดำเนินคดีในฐานความผิดนี้ได้ และหลายคดีไม่มีผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ จึงทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษเพียงกรณีการแต่งกายเลียนแบบ ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ตามมาตรา ๒๐๘ เท่านั้น ซึ่งมีบทลงโทษไม่สูง ส่งผลให้ผู้กระทำความผิด ไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย ประกอบกับผู้กระทำการดังกล่าวมักมีพฤติกรรมที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อ ศาสนา อาทิ ค้ายาเสพติด เรียไทรัพย์สิน ดังนั้น หากไม่มีมาตรการทางกฎหมายใดๆ เพื่อป้องกันการเกิด เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนาเป็นอย่างมาก

๒. ความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายขึ้น

ปัจจุบันมีบุคคลที่มีความประพฤติ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย ต่อศาสนา โดยการล้อเลียนหรือดูหมิ่นศาสนา และแต่งกายเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ดังนั้น เพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองศาสนา และความรู้สึกของภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ไม่ว่าศาสนา ไต ตลอดจนประชาชนผู้นับถือศาสนาทุกศาสนาโดยเท่าเทียมกัน อันเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้ที่มีความเชื่อ ความศรัทธา ไม่ให้ผู้ใดกระทำการเหยียดหยามต่อศาสนา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกศาสนา สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

๒.๑ เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาต่าง ๆ ให้ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น และจะเป็นการช่วยให้ ประชาชนมีความยับยั้งชั่งใจก่อนที่จะมีการกระทำอันเข้าข่ายความผิด และเป็นการปกป้องคุ้มครองศาสนา รวมทั้งปกป้องความรู้สึกของภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช และประชาชนไม่ว่าในศาสนาใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกศาสนา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖)

๒.๒ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการแต่งกายเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช และไปแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบข่ายกฎหมาย และเนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นการกระทบต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง จึงเห็นสมควรให้มีการเพิ่มบทลงโทษเป็นเหตุจรรยาแก่ผู้กระทำความผิด (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

๓. ความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

๓.๑ เพื่อให้การกระทำของบุคคลที่มีความประพฤติ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนาครอบคลุมประเด็นปัญหาต่างๆ ให้ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น และสามารถป้องปรามการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวได้ (มาตรา ๒๐๖)

๓.๒ เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้มีการแต่งกายเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช และไปกระทำความผิดอื่น (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

๔. หลักการสำคัญของร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. มีสาระสำคัญเพื่อแก้ไขปัญหาความประพฤติและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ และเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

๕. ประเด็นที่จะรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ กำหนดให้การกระทำด้วยประการใด ๆ แก่วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญหรือกระทำการอันไม่สมควรอย่างยิ่งต่อวัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนา หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ (แก้เพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖)

๕.๒ กำหนดให้การแต่งกายเลียนแบบพระสงฆ์ นักพรต หรือนักบวช เพื่อให้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดต่อตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการใดให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนา ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

๕.๓ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น (ถ้ามี)

๖. วิเคราะห์ผลกระทบและความคุ้มค่า

๖.๑ บุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ ประชาชนผู้นับถือศาสนาไม่ว่าในศาสนาใด และพระสงฆ์ นักพรต หรือนักบวช ทุกศาสนา

๖.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้น

- เชิงบวก ทำให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับศาสนามีความครอบคลุมประเด็นปัญหาต่าง ๆ ให้ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น โดยไม่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน

- เชิงลบ ไม่มี

แบบการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ และเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

๑. เห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ แก่วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญหรือกระทำการอันไม่สมควรอย่างยิ่งต่อวัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนา หรือกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ หรือเหยียดหยามศาสนานั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖)

- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย
- อื่นๆ

เขียนความคิดเห็น

.....

.....

๒. เห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้การแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวชในศาสนาใด หากเป็นการกระทำเพื่อให้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดต่อตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการใดให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนา ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย
- อื่นๆ

เขียนความคิดเห็น

.....

.....

๓. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น (ถ้ามี)

.....

.....